

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felolós szerkesztő
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivata
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik szombaton reggel.

Kisebbségi kérdés a gazdasági válságban.

Tévedés volna azt hinni, hogy nem időszertű a kisebbségi kérdéssel foglalkozni most, amikor a példátlan gazdasági válság tartja lázban a világot. A nemzetek életének a jogi és erkölcsi rend útjára való visszavezetése éppen ma van napirenden, mert ennek szükségszerűségét éppen a gazdasági válság hozta meg.

Ma már mindenki belátta, — csak nyíltan nem ismerte még be mindenki — hogy a gazdasági válság és a békeszerződés, vagy azok végrehajtása: közös és csak együtt megoldható kérdést alkotnak. A nemrég lezajlott balkánkonferencián is ez a gondolat érvényesült, amikor a delegátusok azt hangoztatták, hogy a Balkán-államok közti komoly együttműködésnek alapfeltétele a kisebbségi kérdés rendezése. Az új angol parlament megnyitó ünnepségén pedig MacDonald miniszterelnök a következő kijelentést tette:

Nem lehet addig jóvátételre gondolni, amíg természetellenes gazdasági határokat kényszerítettek a világra. Az érdekelt nemzeteknek érintkezésbe kell lépniük egymással, hogy végre kivergődjünk a gazdasági válság szörnyű tömkelegéből. Mielőbb szakítani kell azzal a téves gazdasági politikával, amelyet 1918 végén a világra erőszakoltak.

A nemzeteknek egymáshoz való ideális közeledéséről beszélt a legközelebbi napokban Hoover, amerikai elnök is s e békebeszéd alapján azt írják az amerikai lapok, hogy az elnök elfogadta Borah szenátor álláspontját, melyet a szenátor a francia miniszterelnökkel, Lavallal szemben is olyan nagy eréllyel képviselt.

A Megyei Takarékpénztár

ügyében a helybeli törvényszék nov. 16-ára tűzte ki a kényszerregezés elvben való kimondására a tárgyalást. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a közönség belátással és megértéssel fogadta a bekövetkezett helyzetet, aminek legjobb bizonyítéka az, hogy a betétesek köréből vetődött fel egy olyan terv, amely megvalósulása esetén egy jobb kibontakozást tenne lehetővé, aminek következtében feleslegessé válna a kényszerregezés s így a betétesek érdekei is közmegegyezéssel lennének biztosítva. Az új kibontakozási terv egyelőre nem befolyásolja a kényszerregezési eljárást s azt kellő időben fogjuk a nagy közönséggel ismertetni.

Hir szerint egyes spekulánsok betétkönyveket akarnak összevásárolni, ez azonban olyan átlátszó vállalkozás lenne, amely már egymagában, külön figyelemzetés nélkül is, óvatosságra inti a betéteseket. Ha a spekulánsnak jó lesz a betéti könyv: jó lesz az a betétesnek is, sőt az ügy érdekében sokkal jobb, ha a betétkönyv nem a spekulánsnál, hanem a betétesnél van.

A kényszerregezés elvben való kimondása után a betéteseket a delegált törvényszéki bíró gyűlésre fogja

összehívni s nincs kétségünk, hogy a betétesek készséggel fognak hozzájárulni a kényszerregezés kimondásához, mint az egyedüli helyes kibontakozási módozathoz. Minthogy a tárgyalásra és a betétesek meghallgatására maga a törvényszék nyújt alkalmat, feleslegesnek tartunk minden más, közbeeső gyűlésezéseket, amelyek éppen azt a célt nem szolgálják, hogy higgadságra és nyugalomra van szükség.

Egykor és most.

I.

Brediceanu Coriolan a magyar világban országgyűlési képviselő volt. A magyar parlamentben tartott egyik beszédében azt a kijelentést tette, hogy a magyaroknak nincs joguk annak követeléséhez, hogy az idegen ajkúak a közhivatalokban anyanyelvüket ne használhassák, sőt egyenesen visszaélésnek minősítette azt, hogy a románoklakta vidékeken a hivatalnokok nem mindnyájan román nemzetiségűek.

II.

Az 1931-ik esztendőben, a népek »felszabadításáért« vívott világháború befejezése után 13 évvel, a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében a következő (román nyelvű) figyelmeztetés olvasható:

— A pénzügyigazgatóságnál és az adóhivataloknál, mint bármiféle állami intézménynél, felvilágosításokat csak román nyelven, a kötelező hivatalos nyelven kérhet a közönség — és adhatnak a tisztviselők.

— Nem engedhető meg, hogy a lakosok, vagy a tisztviselők, kilenc évi román közigazgatás után se bírják az állam nyelvét, annál kevésbé, mert ezen intézményekkel naponta érintkeznek.

— A szolgálatbeli tisztviselőknek tilos más nyelven beszélgetni és más nyelvet használni, mint a román állam hivatalos nyelvét. Mindenféle visszaélés fegyelmi uton büntetettik.

Inkadralás helyett újabb 15 százalékos áldozati adóval sujtják a köztisztviselőket.

Mint ismeretes, Argetoianu pénzügyminiszter megváltoztatta tervét, hogy az állami tisztviselők fizetését inkadralás által rendezze. Ezzel szemben az eddigi áldozati adót 15 százalékkal emelte, minek következtében az egyes fizetési osztályok illetményei a következőképpen állapították meg:

1. A miniszterek fizetése eredetileg 51.700 leu volt, az első áldozati adó 11.890 leu volt, az új fizetés a felemelt áldozati adó levonásával 33.800 leu lesz.

2. Az államtitkároknak volt 33 900 leu, első áldozati adó 7797 leu, az új fizetés a felemelt áldozati adó levonásával 22.150 leu.

3. Első osztályú igazgatók fizetése volt 29.200 leu, régi áldozati adó 6424, új fizetés a felemelt áldozati adó levonásával 19 350 leu.

4. II. oszt. igazgatók fizetése volt 24.350 leu, régi áldozati adó 5358, új fizetés 16.100 leu.

5. I. oszt. aligazgatók fizetése 19.750, régi áldozati adó 4148, új fizetés 13.250 leu.

6. II. oszt. aligazgatók fizetése volt 17.850, régi áldozati adó 3739, új fizetés 11.950 leu.

7. Szolgálati főnökök fizetése volt

Pénzinség és hitelmegvonás.

A múlt számunkban közöltük a helybeli kereskedőknek a hitelmegvonásra vonatkozó közleményét, amelyhez mindjárt akkor egyrészt időhiány és a már meglevő nagy anyaghalmozódás miatt nem tudtunk, de másrészt nem is akartunk a magunk részéről megjegyzéseket fűzni. Az azóta eltelt idő, sajnos, nem változtatott a helyzeten olyanformán, hogy a dolog megbeszélése most is ne lenne időszertű. Fennáll kereskedőink határozata és fennállnak azok a komoly és bizonyára jól megfontolt körülmények, amelyek a kereskedőket határozatuk kimondására kényszerítették.

Mert mi nem kételkedünk abban, hogy kényszerhelyzet készítette a kereskedőket határozatuk kimondására, sőt tudjuk, hogy megfelelnek a valószínűségnek azok az indokok is, amelyeket magyarázatul fűztek határozatukhoz. Viszont tekintsük a másik fél: a fogyasztó közönség helyzetét is. Éppen most legutóbb keltett széleskörű nyugtalanságot az Udvarhelymegyei Takarékpénztár válsága, amely ugyan — minden remény szerint — megnyugvást keltően fog elsimulni, de pillanatnyilag mégis csak kétségtelenül okozott és okoz zavarokat a kölcsönök folyósításának megszüntetése és a banki tartozások megfizetésének sürgetése által. Ugyancsak éppen most értük meg azt, hogy a fogyasztó közönség egy tekintélyes része: a nyugdíjasok csoportja mar. 4-5 hónap óta kénytelen illetményeit nélkülözni, s rendszerint csak nagy késedelemmel kapják áldozati adóval csökkentett fizetésüket a működő közalkalmazottak is.

Bizonyos tehát, hogy (különben akármilyen kényszerűségből történt is) a kereskedők hitelmegvonó határozata a legkétségűletlenebb helyzetben érte, mondhatni: sujtotta a fogyasztó közönséget, olyan pillanatnyi helyzetben, amely ezt a közönséget — soha jobban, mint máskor — éppen arra utalná,

hogy kölcsönt kapjon, hitelbe vásárolhasson. A legnagyobb takarékoságot kell megszokni, az igényeket kell lefokozni a legerényesebbre, tanácsolják talán némelyek az emberiségnek. Mindezen valóban szükséges is a mai nehéz időkben, s a tanács ellen szavunk sem lehet. Ám ez a tanács hiábavaló azok számára, akik igényeiket már korábban lefokozták a legkisebbre és hogyan takarékoskodják az, akinek e pillanatban nincs, amivel takarékoskodnia, nincs egyetlen leje sem a kezei között?

Ilyen körülmények közt tehát a kereskedők elhatározása, ha azt teljesen érvényesíteni akarják, nem vezethet máshoz, mint a forgalom rendkívül nagymérvű csökkenéséhez, ami valószínűleg, maguknak a kereskedőknek sem érdeke. Az elmondottakból az következik, hogy a hitelmegvonó határozat nem teremt megoldást a mai szomorú helyzetben, azzal maguk a kereskedők sem biztosíthatják forgalmuk, üzletmenetük zavartalanágát. Gondolkoznunk kell tehát a helyzeten és ki kell találni valami olyant, ami a napi élet követelményeinek kielégítése mellett, lehetőleg megfelel mind a két fél: fogyasztó közönség és kereskedő osztály érdekeinek. Talán a kölcsönös méltányosság alapján való egyezkedéssel, vagy valami támogatás megkérésével lenne elérhető az, hogy ezek az érdekek egybehangolódjanak. Mind ezt pedig esetleg egy közelebről összehívandó közös értekezleten lehetne megbeszélni.

A Nyugdíjasok Egyesületének közlései.

Mult heti tervezéseinket valóra váltottuk. Szerdán délelőtt 10 órakor a vármegye egyes községeiben és a városban lakó nyugdíjasoknak tekintélyes nagy száma jött össze a pénzügyigazgatóság előtt találkozóra, hogy együttesen intervenáljanak a 4-6 hónapra visszamenő nyugdíjhátrálékok kiutalása és kifizetése érdekében. A nélkülözések miatt szenvedő nyugdíjas tábor az adminisztrácián jelentkezvén, az éppen látogató vizsgálatot tartó: Mureşan kerületi inspektor a nyugdíjasok ügyvezető elnökét magához kérére, meghallgatta a nyugdíjasok panasztát és ígéretet tett, hogy amint visszaérkezik Bukarestbe, azonnal eljuttatja illetékes helyre az udvarhelymegyei nyugdíjasoknak a nyugdíjhátrálékok kiutalása iránti kérését. Utasítására az elnök átadta a kérést Rápeanu pénzügyigazgatónak referálás és az inspektor kezébe való visszajuttatás végett. A tiszteletreméltó, jó indulatról az elnök tájékoztatta a várakozó nyugdíjas gyülekezetet.

Innen a prefecturára vonult a társaság, ahol Cupărescu dr. vármegyei prefect fogadta a nyugdíjasokat képviselő kiküldötteket szívélyesen. A mintegy 14 millióra felmenő nyugdíjhátrálék elmaradásának súlyos következményeit és a nyugdíjasok szenvedéseit ismertető kérvényt átolvasva, a nyugdíjasok megnyugtatására kijelentette, hogy rövidesen Bukarestbe megy és Argetoianu pénzügyminiszter ur előtt személyesen fog referálni az udvarhelymegyei nyugdíjasok elviselhetetlen, nehéz sorsáról, s mielőbbi hitelkiutalást kér. Ezen reménykeltő kinyilatkoztatást is jóleső érzéssel vette tudomásul a várakozó nyugdíjas gyülekezet.

Most az igazságügyminiszter urhoz intézett kéréssel Bilciurescu törvényszéki elnök urnál jelentkeztek a nyugdíjasok, hogy a hátrálékban ma-

radt nagy mérvű nyugdíjösszegek kézhez vételéig függessze fel az igazságügyminiszter ur a nyugdíjasok tartozásaiért indított, vagy indítandó perekben való itéletozatalat, illetve végrehajtásokat, melyek csak ujabbi tetemes hátrányokat hoznának a most is nagy nyomorban élő nyugdíjasokra. A törvényszék elnöke kijelentette, hogy bár az adminisztráció késedelme semmi tekintetben nem befolyásolja a törvénykezés menetét, méltányosságból való esetleges figyelembevétel végett, mégis átveszi és felterjeszti a kérést az igazságügyminiszter urhoz. A küldöttség megköszönte a figyelmet és a megjelent nyugdíjas sokaságnak ezt is tudomására adva, déli harangszó után ki-ki hazatért, a nyugdíj kérdés rendezésének lelki vigasztalót adó reményével.

Ezeket hozzuk nyugdíjas testvéreink tudomására, melyek, mint jó reménysek, további várakozásra biztatnak.

Az elnökség.

Az előbbi kész, sőt már a nyomdában ki is szedett tudósítás után, csütörtökön este 7 órakor kaptuk Rápeanu pénzügyi administrator urtól az örvéndes hírt, hogy a pénzügyminisztérium nyugdíjügyi igazgatójával telefon útján végzett beszélgetés és jelentés alapján: felhatalmazást kapott, hogy a városi nyugdíjasokat augusztus órára, a falusi nyugdíjasokat pedig június-július órára elgítse ki. Így a nyugdíjki fizetések ezen időre folyamatba is tétettek.

Kétségtelen, hogy az együttes megjelenésünk után elért gyors eredmény elérését Muresan inspector ur is elősegítette, akinek jó indulatu eljárásáért szintén a Nyugdíjasok Egyesülete tagjainak köszönetét tolmácsoljuk.

Kérjük összes nyugdíjas társainkat, hogy nyugdíjaik felvétele után, tagsági díjaikat befizetni sziveskedjenek.

Az elnökség.

Román lapszemle.

A *Cuvantul* november 3-iki számának tárcarovatában Z. S. aláírással ismertetés jelent meg a genfi kisebbségi kongresszus ismeretes gyűjtémnyes munkájáról, mely német nyelven (Die Nationalitäten in den Staaten Europas) a kongresszus alkotó kisebbségek helyzetét mutatja be a világ közvéleményének. Az ismertetés címe: »Románia, ahogyan kisebbségei látják.« Mindenekelőtt megállapítja a cikkíró, hogy a kisebbségi kongresszusnak semmi jelentősége nincs, az legfeljebb a szakemberek és a kormányférfiak érdeklődésére számíthat. Majd megállapítja, hogy a műben Románia valamennyi kisebbsége szerepel beszámolókkal és hogy e beszámolóknak módja és érzelmei egyszerűen infámiások (becstelének). Ezért a kitételért zárójelben olvasóitól kér bocsánatot. A cikk legnagyobb részletességgel a magyar jelentéssel foglalkozik, mely ágazatonként ismerteti az erdélyi magyarság sérelmeit. Kitér még a német és a zsidó jelentésnek egyes megállapításaira, az orosz és ukrán jelentésre pedig azt állapítja meg, hogy az nagyjában ugyanazokat állítja, mint a többiek. A legsötétebb képet a romániai helyzetéről — úgy mond — a bulgárok adják, kik szerint Romániában még a személyi biztonság s az otthon szentsége sem létezik. Románia alapvető tévedése az, hogy nemzeti államnak hiszi magát: e kisebbségi jelentések szerint ugyanis a lakosság 40 százaléka más nemzetekből kerül ki. A hosszú beszámoló így végződik: Kedves román olvasó, ez tehát Románia. A törvénytelenségeknek, a baksisnak, a fosztogatásnak, a közigazgatási önkénynek a hazája. Így mutatják legalább be kisebbségei a művelt nyugatnak, még pedig valamennyi kisebbsége kivétel nélkül, ebben a nagy jubiláris műben, amely a békeszerződések gyászos következményeit akarja kimutatni. Most, azt hiszem, ezek után megérdemelt, miért neveztem infámiának azt a módot, mellyel Romániát itt bemutatják és róla beszélnek.

A *Drumul nou* november 4-iki számában A. Gociman a magyar revizionista propaganda újabb kísérletéről cikkez, melyre — véleménye sze-

rint — az elmúlt hónapok ellankadása után Borah szenátor ismeretes nyilatkozata adott biztatást. Egy újabb kiadott »Magyarország igazsága« című, ötnyelvű műről van szó, melyben többek között Apponyi ir cikket s abban Magyarország történelmi és kulturális hivatását igyekszik bizonyítani a régi magyarországi nemzetiségek kulturális elmaradottságával szemben. A cikkirő részben elismeri ezt az elmaradottságot, de azt a magyar kulturpolitika, elsősorban éppen Apponyi Albert terhére írja és számokat hoz fel ez állításának bizonyítására.

A *Lupta* november 4-iki számában felhívja olvasóinak figyelmét arra, hogy a szászok legújabb közgazdasági szervezete, a Selbsthilfe, Fritz Fachitus nyugalmazott kapitány vezetésével, nemzeti szocialista, vagyis hitlerista szervezetté alakult át és a németországi Hitler-mozgalomnak fiókjává vált. A szászok között egyébként is igen éles ellenzéki áramlatok mutatkoznak Brandsch személyével szemben, akinek csak Szeben városában van talaja. Az a szász lap is, mely különben Brandsch-ot támogatja, a minap lelkes cikket írt a Hitler-mozgalomról. S egyébként is állandóan céltázas revizionista cikkeket közöl. Ujra felveti a kérdést, hogy vajjon ilyen körülmények között a kisebbségi alminiszter az ország érdekeinek megfelelően tölti-e be hivatását?

Az *Universul* (nov. 6.) megemlékezik az ostfiasszonyfái ünnepegről, ahol a magyar hatóságok 4500 román hadifogoly halála emlékének áldoztak. A román zászlóval díszített emlékmű előtt Pălăngeanu ezredes tartott emlékbeszédet, melyben háláját fejezte ki azért a módért, ahogy a magyar hatóságok az idegenben elhalt román katonák emlékét ápolják.

A *Nafinnea* (nov. 6.) hasábjain Codarcea vezércikkben foglalkozik az eseménnyel. Az emlékoszlopot, írja, virágok és — csodák-csodája — egy szép román trikolor borította. A mi nemzeti színeink Magyarországon? Ime valami, ami sokaknak talán fantasztikusnak és hihetetlennek tetszik. A továbbiakban teljes elismerését fejezi ki azért a magatartásért, mellyel a magyar hatóságok a fogságban elhalt románok emlékének áldoztak. A kár csak az, hogy Magyarország egész politikája az ellenkezőjét mutatja annak, amit e magatartás jelent. Az egész közéletet áthatja az irredenta szelleme. Nekünk azonban még is illik megemlékezni erről a magatartásról, mert helytelen volna, ha csak a kedvezőtlen tüneteket vennők tudomásul. Továbbra is ébereknék kell azonban maradnunk.

A *Lupta* november 5-iki számában részletesen ismerteti dr. I. F. Kövér egy cikkét, mely a Pester Lloyd-ban látott napvilágot s ugyanebben a számban erről a cikkről hosszú vezércikket is ír, Kövér azt fejtegeti, hogy Romániát gazdasági érdekei Németország felé sodorják s hogy Argetoianu a németek barátja. A vezércikkben pedig ezzel kapcsolatosan a következőket írja: Budapestten megállapítják, hogy Romániának nincs már szüksége Franciaországra. Ugyanakkor azonban a gazdasági krízist arra akarják felhasználni, hogy annak köpenyege alatt becsempésszék a revíziót. Nevelésének és rosszindulatának tartja annak állítását, hogy Magyarország, vagy Bulgária határainak kiigazítása és a danzigi korridor megszüntetése 24 óra alatt megszüntetné ezekben az országokban a gazdasági válságot. A háboru győztesei nem használták és nem használják ki győzelmüket, hanem minden konferencián engedékeny magatartást tanúsítanak, míg a legyőzöttek mindig a passzív rezisztencia álláspontján vannak. A győztesek a gazdasági ujjáépítés dolgában az áldozatokig is elmennek s nem használták győzelmüket úgy, mint Bismarck 1871-ben. Kötelességük tehát, hogy ennyi áldozat után ne engedjék meg volt ellenségeiknek, hogy azok ellenük használják ki a szerződéseket, a lefegyverzés problémáját stb. Meg kell maradniok a szerződések végrehajtásának területén. A népszövetségi egyezmény egyébként nem a békeszerződések revízióját, hanem csak újra meg-

vizsgálását engedi meg és azt is csak egyhangúság esetén. Azt mondják, hogy Borah a revizionista mosgalomnak megnyerte Hoover elnököt is. Nem hisszük ezt. Ha Amerika nem hajlandó közgazdasági ügyekben együtt haladni Európával, még több nehézséget okozna neki beleavatkozni a békeszerződések revíziójának kérdésébe. De ha ez csak egy oceánontuli elszigetelt akció volna is, akkor sem hagyhatnók figyelmen kívül. Azt látjuk azonban, hogy Mussolini is ily értelemben beszél — lásd nápolyi beszédét — s Angliában is vannak revizionisták s azt mondják, hogy maga MacDonald is azok közé tartozna. Nem maradhatunk tehát karbatett kezekkel, amikor a revizionisták mindennütt szövetségeket keresnek. — A *Drumul Nou* hasábjain Bucur Tincu hasonló értelemben ír az »amerikai revizionizmusról«.

Az *Universul* november 8-iki számában »Magyar pszichózis« (örület) címmel ír ma vezércikkét. Borah kijelentésein felbátorva, Károlyi miniszterelnök parlamenti expozéjában újra revizionista hangokat hallott, ha burkoltan is, amikor arról beszélt, hogy a trianoni béke következtében Magyarország behozatalának 50%-át a faimport teszi, holott azelőtt fát exportált. Nem egyéb ez, mint Erdély visszakövetelése, ahonnan azelőtt a fa kikerült. Hogy képzeli Magyarország a békés, sőt barátságos együttműködést a szomszédállamokkal, ha állandóan a békeszerződések dolgát feszegeti?

Erdélyi Lapok.

Ezzel a címmel január 1-én új magyar napilap indul. Az erdélyi katolikus társadalom vezetői alapítják és indítják meg az új lapot, de szándékosan hangsúlyoztuk, hogy új magyar napilap indul. Katholicizmus és magyarság, felfogásunk szerint, nem egymást kizáró, vagy elnyomó fogalmak. E felfogás él abban a felhívásban is, melyet az alapítók intéznek a nagyközönséghez:

»Ma az elgyötört és kétségbeesett tömegeleknek a Krisztus igéi adhatnak csak bizalomkeltő felvilágosítást, csak az ő általa hirdetett szeretet megvalósulása adhat a társadalmi ellentétekben nagy kiegyenlítéseket. Ez adhat az embertárs iránti kötelességtudást és önzetlenséget fent és lent mindenkinél s így közös jóleket a bajban és inségben levők felkarolására. Ez a közös jóleket a jólétnek is kötelességet szab és a nyomorban levőt is felemeli s közös hit bizalmába öleli össze azokat, akik egyébként vagy elbizottak vagy csüggedők lennének. Az új életirány csak ez lehet: a régi Krisztushitnek a gyakorlati életbe való belemélyülése.«

Mi régebb is folyton hangsúlyoztuk, hogy a hitetlen, lelketlen sajtó mily sokat árt a magyar ügynek. Különösen vármegyénkben volt erre szomorú példa. Helyénvaló a katolikus testvérekhez intézett felhívás: »asztalukon csak olyan sajtótermék legyen, amit Krisztus is szivesen látna náluk.« Mi tehát új segítséget látunk az új magyar lapban ahoz a küzdelemhez, amelyet mi is folytatunk a hitehagyottak, a csüggesztők, a fajúruók ellen. Hogy nem tülhajtott és nem túrelmetlen irányzatokat fog képviselni a lap, annak biztosítékát látjuk abban is, hogy a lap élén dr. Paál Árpádnak, mint főszerkesztőnek, a neve fog állani. A lap előfizetési díja: egy evre 1000 lej, egy hónapra: 100 lej, köztiszviselőknök 800 lej, illetve 80 lej. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Nagyváradon lesz, Strada Prințul Carol 5 szám alatt.

Felhívás hajtóvadászatra. Az Odorheui Vadásztársaság elnöksége felhívja a társaság tagjait, hogy az erdőmérnökség által f. hó 22-én Vlahița és Capalnița községek területén rendezendő hajtóvadászaton vegyenek részt. A vidéki vadászok részvételüket f. hó 19-ig Gagy Albert intézőnél jelentésük be, hogy fuvarról gondoskodás történjék. A városi vadászok külön ívvel lesznek meghíva. *Az elnökség.*

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: november 14-én Zágor, 15-én Riomfalva, 16-án Szászhalom, 17-én Homoród, 18-án Siklód, Beszterce, 19-én Felvinc, Harasztkerék, 20-án Erzsébetváros.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban napok óta tanácskozik egy bizottság, melynek hivatása az ipar helyzetét kivizsgálni és olyan megoldásokat keresni, amelyek lehetővé tennék az ipar szanalását. A megbeszélések folytán megállapítást nyert, hogy a jelenlegi adórendszer bénítóan hat az iparra, és ez annyira túl van terhelve, hogy ha nem alkalmaznak könynyítéseket, menthetetlenül összeomlik.

Végre tehát a hivatalos és szakértőköl álló bizottság is megállapította, hogy a jelenlegi adórendszer tarthatatlan. Ezt a hivatalos megállapítást azokból a memorándumokból merítette a bizottság, melyeket a gyáriparosok szövetsége terjesztett be a kormányhoz, részletesen kimutatva azon állami terheket, amelyek béklyóba kötik a romániai gyáripárt. A minisztériumi bizottság részletes tervet fog a minisztertanács elé terjeszteni és ismertetni fogja azokat a módosításokat, amelyek lehetővé tennék az ipar gyors megmentését és a többek között kérni fogja az adók leszállítását.

Szóval, évek hosszú sora kellett, hogy a kormány most tudjon győződni arról, hogy az iparos túl van terhelve adókkal és ha így tart továbbra is, menthetetlenül összeomlik. Mi pedig kongresszusaink, amelyeket már azelőtt 5—6 évvel és folytatólagosan is megtartottunk, az összes iparosság nevében emeltük fel kérés és tiltakozó szavunkat a tülhajtott adózási rendszer ellen, amely minden jogos alapot nélkülöz és amelynek — ha változás nem történik — csak pusztulás lehet a vége. Sajnos, a kormány mindig csak ígéretekkel küldötte el az iparosság vezetőit, az adózások folytak tovább, az iparos osztály napról-napra legyengült, vagyont, áruját, gépjét, szerszámaint, minden megfogható tulajdonát elvették, elköttyavetyélték adóhátrálékban és csak most, midőn a kisiparosság végpusztulása a maga valóságában mered a kormányzat vezetői elé, most midőn már azt mondhatjuk, hogy késő, most jön rá, hogy az állam egyik legerősőbb adózó alanya: a kisiparos osztály a szó-szoros értelmében koldusbotra jutott — a tülhajtott adózás folytán.

Ne csak mindig a gyáripár megmentésével foglalkozzék a kormány, mert hiszen voltaképpen a kisiparos osztály alkotja az ipar törzsét, ez az osztály izzadja az adókat, vásárol anyagokat, ad pénzt a kereskedőknek, a gazdáknak, a kisiparos az, aki keveses munkájával szerzett pénzt nem a ládafiába teszi, hanem vásárlás útján mindenfelé juttat és így biztosítja a pénz forgalmát.

Mindezeket a szenvedéseket, amelyeket most már a kormány is elismer, betetőzi a bankok kénszeregyessége, s a kereskedők azon határozata, hogy csak készpénzért árulnak. Hát létezhet-e ezek után eshetőség arra, hogy ilyen viszonyok mellett ne pusztuljon el kereskedő, iparos, gazda egyaránt?

Popescu iparügyi államtitkár, legújabb értesülésünk szerint, Manolescu bankkormányzónál legkésőbb 48 óráig belől 200 milliótól 1 milliárdig terjedő gyorssegély kiutalását kérte a belföldi iparvállalatok részére, hivatkozva az országból beérkezett jelentésekre, amelyek szerint több nagy iparvállalat végzetes helyzetbe jutott. Hát mi sietünk az országból beérkezett jelentéseket kiegészíteni a mi nyomoruságos helyzetünknek a föltárásával is és kérjük Popescu államtitkár urat, hogy hallja meg a székelyudvarhelyi kisiparos osztálynak a végpusztulás szélééről küldött sóhaját és a segélyt nyújtó számításába kalkulálja bele azon összeget is, amelyet részünk gyorssegélyképpen elkerülhetetlenül nyújtani kell. Ugyanakkor pedig bizalommal fordulunk a prefectus urhoz is, hogy ezen jogos kérésünket juttassa el az államtitkár urhoz feltárva előtte váro-

sunk és vármegyénk iparosainak türelmetlen helyzetét és mutassa meg a kormány, hogy a sok esetben tett ígéreteket végre valóra is fogják váltani!

Az Ipartestület elnöksége.

Rádió,

mely 4 lámpára van építve, az alábbi összeállításban tökéletes, nagy hangerejű, szelektív; tiszta és kellemes hangja a zeneileg legképzettebb fület is kielégíti.

4 csöves készülék csinos tölgyfa-szekrényben 4200 L.
20 am. ó. akk. árammal feltöltve 730 L.
10 voltos anódpótló tökéletes fojtótekerccsel, nagy kapacitású kondenzátorokkal 1500 L.

10 pólusos hangszóró; hangváltató fala politurozott nagy, tölgyfalap 2250 L.

U. az 120 voltos anódkumulátorral (anódpótló helyett) 8680 L.
850 L.

Arnyékoltrácsú lámpákkal épített rádiók árát egy következő hirdetésben közlöm.

Régi készülékek átépítését, áramforrások javítását olcsón vállalom.

Jakó Albert
tanár rádiótechnikai műhelye.

HIREK.

November 13.

A fegyverszünetet a világháboru végén a nyugati fronton az 1918 évi november hó 11-ikén kötötték meg. Rendelet folytán a 13 ik évforduló alkalmával országsszerte ünnepélyes istentisztelet volt, s d. e. 11 órakor egy percre megszólaltatták a harangokat, hogy ezalatt az emberek a béke és háboru nagy dolgairól, magukba szállva elgondolkozzanak.

Házasság. Sándor Bözsi és Löbl Lajos október 25-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés hnylett.)

Elítelték Voisan volt jegyzőt. Voisan János volt székelyszombori jegyző üzemével több ízben is foglalkoztunk, s bűnössége mellett a nyilvánosság előtt több bizonyítékot soroltunk fel. Ugye végre a mult napokban került döntésre a helybeli törvényszék előtt, amely őt többrendbeli okirathamisításért és sikkasztásért 4 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Egyházi estély. A helybeli Ref. Nőszövetség mult vasárnap egyházi estélyére nagyszámu közönség jelent meg a ref. templomban. A gyülekezet éneke után, Nagy Zoltán s. lelkes bibliaolvasása emelte a lelkeket a magasba, majd utána az egyházi dalkörnek, Benkő karmester vezetésével előadott, szabatos és erőteljes szép éneke erősítette ugyanezt a hatást. Ezután lapunk szerkesztője olvasott fel verseiből. Majd Vajda Ferenc esperes olvasott fel az egyházköztség alapítóiról. Adataival, a kortörténeti keret hű megrajzolásával az érdeklődést állandóan lekötötte és a közönséget kíváncsivá tette a megkezdett érdekes és értékes munka folytatására.

Uj ezüstpénzek. A minisztérium törvénytervezete szerint közelebről 100 és 50 lejes ezüstpénzeket fognak kibocsátani.

Postatakarékpénztár Romániában. Meglettebb koru emberek előtt még a régi időkben ismeretes a postatakarékpénztár intézménye. Ezt most Romániában is létesítették, s a postatakarékpénztárak már meg is kezdték az országban működésüket. Betétek bármely rendes román postahivatalnál elhelyezhetők, s azokért 100.000 leuig a kamat 4 és fél százalék, ez azonban adómentes. A 100 ezer leut meghaladó betétek után csak 2 és fél százalék kamatot fizet a postatakarék. A betétek és visszafizetések titkosak, s azokról felvilágosítást csak a betéti könyv tulajdonosa kaphat, aki betéti könyvének és személyazonosságai igazolványának felmutatása mellett 2000 leuig bármely postahivatalnál kaphat visszafizetést.

Lefoglalt bolti cikkek elidegenítése miatt ült tegnapelőtt törvényt a helybeli törvényszék Barra Andor lövétei kereskedő fölött. Barra néhány évvel ezelőtt, családi és más okok miatt, városunkból távozott el Lövéteré, ahová az itteni boltjában lefoglalt holmikkól mintegy 28 500 leu értékűt, több alkalommal, elszállított. Ezért az eljárásért a törvényszék 14 napi fegyházbüntetésre és politikai jogainak 1 évi felfüggesztésére ítélte.

Szent Erzsébet-ünnepély. A leánykongregáció folyó hó 22-én, vasárnap este 8 órakor jubileumi ünnepséget rendezt Szent Erzsébet tiszteletére a főgimnázium tornatermében, a következő műsorral: Köszöntő-ének Szent Erzsébethez, előadja az alkalmi énekkar Bonda kántor ur vezetésével. Az ünnepi beszédet dr. P. Imets Károly ferencrendi tartományfőnök mondja. Képek Szent Erzsébet életéből, Forró Gézáné urnő rendezésében. »Szent Antal és a hetek«, melodráma, előadják: Kabdebó Nusi és Ferenczy Annus kongregánisták. — A jubileumi ünnepségre a belépti-díj tetszés szerint. Az egész keresztény világ ez évben ünnepli Árpád házi Szent Erzsébet halálának kétszáz esztendejét. Illő, hogy azon mindnyájan részvegyünk s a nagy Szent Jámor és adakozó életéből a mai nehéz időkben okuljunk. Mindenkint szeretettel kérnek: a kongregánisták.

A Székely Dalegyelet második hazai estélye. A Székely Dalegyelet 21-én este 9 órakor tartja saját otthonában, teljesen új és változatos műsor-számokkal idei második háziestélyét, amelyre ezuton is felhívja a figyelmet. Tekintettel arra, hogy az egyelet a magyar dal művelésért és a kultúráért dolgozik, kéri a közönséget, hogy a legmeszebbmenő támogatásban reszesíteni sziveskedjék.

A községeket terhelik tovább az iskolák költségeivel. A közoktatásügyi minisztérium költségvetési bizottsága egyik utóbbi ülésén elhatározta, hogy az elemi iskolákat teljesen kiveszi az állam költségvetéséből és azok fenntartási terhért a városokra, illetve községekre ruházza. Az állam megfelelő szubvencióval fogja az iskolafenntartó községeket és városokat támogatni. A tanítókat és tanárokat számát a minimumra lecsökkentik. A tanítóképzőknek már 110 re lecsökkentett számát tovább redukálják 75 re. Elhatározta a bizottság, hogy a jövőben csak okleveles középiskolai tanárok fizetését fogja az állam fizetni, míg a középiskolák fenntartási költségei a községeket, illetve a városokat fogják terhelni.

Értesítés. A székelyudvarhelyi Polgári Önképző Egylet választmánya értesíti az egyelet temetkezési alapjának tagjait, hogy az esetenként bekövetkező elhalálozások után, minden fennakadás nélkül, folytatólag is ki fogja fizetni a közgyűlésileg megállapított 10.000 lejes haláleseti díjakat. Az Udvarhelymegyei Takarékpénztárban elhelyezett biztosítéki alapját, eddig is csak kivételes esetekben vette igénybe, de állandóan gyarapította újabb és újabb betétekkel. A normális halálesetek rendén ezután sem lesz ezen alap igénybevétele szükség. E megnyugtató közléssel kapcsolatban, kérjük a temetkezési alapi nyugták bemutatásakor azoknak szintén pontos kiváltását. A választmány.

A helybeli zárda és a zárdai elemi leányiskola kettős jubileumi ünnepéről, amelyet dec. 6-ikán abból az alkalomból rendeznek, hogy most van 70 éve a leányiskola megalapításának, s 50 éve annak, hogy az irtalmas növérek városunkban megtelepedtek, korábban is megemlékeztünk. Az ünnepség előkészületei most már javában folynak, s az iránt nem csak városunkban hanem megyeszerte is nagy érdeklődés mutatkozik, mint-hogy városunkon kívül is mindnnélké sokan élnek a zárda volt növendékei, akik kellemesen emlékeznek vissza itteni tanuló éveikre. A tervek szerint az ünnepség napján délelőtt az egyházközségnek lesz diszkozyulése, délután pedig szép műsoros ünnepély, amelynek műsorát később fogjuk közölni.

R. Kath. Státusgyűlés. Az erdélyi róm. katolikus egyház november 19-én tartja státusgyűlését Kolozsváron. Az igazgatótanács szélküldötte a státusgyűlés tagjainak a közgyűlés részére készített jelentését, amelyet könyvvalakban, 88 oldal terjedelemben nyomtattak ki.

Hatóság elleni erőszak vádja miatt vonta felelősségre szerdán a törvényszék Horváth József helybeli korcsmárost, aki a vád szerint, a mult év novemberében megakadályozta Bárláscsu végrehajtót hivatalos eljárásában, miközben ez szekerét és két lovat akarta lefoglalni. Elítelték 150 leu pénzbüntetésre.

A Polgári Önképző Egylet temetkezési pénztára értesíti tagjait, hogy Márk Ferenc elhalálozott tag után a befizetések f. hó 15-én, vasárnap d. e. 10—12 és d. u. 4—5 óráig lesznek az egyelet helyiségében. Egyben kéretnek a tagok a hátrálékok befizetésére is.

Bodrogi Balázs nótáestje szép számu közönség előtt, a siker jegyében folyt le a mult vasárnap a csizmadia ipartársulat új otthonában. A jóízű magyar nótákat többször megújraza a kellemesen hangolt közönség. — Bodrogi, többek biztatására, közelebről nagyobb helyiségben fogja megismételni nótáestjét s a megyébe a nagyobb vidéki góccokra is elmegy. A vasárnapi est közönségének ezuton mond köszönetet a pártfogásért.

Elismerés egy könyv számára. Gyerkes Mihálynak most nyomtatás alatt álló: »A legújabb gyümölcsstermelés« című, képekkel illusztrált, népszerű utmutató könyvét, kéziratban átvizsgálta Deák I. Mihály gazdasági egyetemi tanár »Chinoín« gyár 35.000 drb. gyümölcsfát magában foglaló bérgyümölcsösének kezelője is, aki arról a következő elismerő véleményét adta: »Örömmel olvastam a kéziratot, s annak különösen a védekezésre vonatkozó részét a legnagyobb gondossággal néztem át. Igazán kevés volt az igazítani való, majdnem semmi. Biztos vagyok benne, hogy a kívánt célt eléred, s a könyv ugy a székely, mint a magyar testvéreinknek okulásul fog szolgálni. Jó eredményt mindennütt fel lehet mutatni, csak egy kis tudás, de főleg akarat kell hozzá« — Mi csak örvendünk, hogy a gyümölcs permetezeszerek használatának elsőrendű szaktekintélye ilyen szép elismeréssel nyilatkozik a modern gyümölcsstermelés terén elsőnek megjelenő könyvről, mely éppen vármegyénkben indul oktató útjára, s amely termelők és tanulók számára egyaránt kitünő tankönyv lesz.

Elveszett kopó-kutya. Mult hó 15-én a kadicfalvi Rez-erdőben vadászat közben elveszett egy közepes nagyságu (inkább alacsony) fekete, 3 éves nőtény kopó, orrán egy kis fehérséggel. Valószínű, hogy a közeli falvak egyikében, Kadicfalván, Fenyéden, Szentkirályon vagy Tibódban leköllyezett és ott van felfogva. Nyomra vezető, vagy megtaláló illő jutalomban részesül gazdájától, Papp Ferencről Udvarhelyt Dicsőszentmártoni Banknál.

A kártevők elleni őszi védekezés menete a gyümölcsösben. 1. A fa törzse a kaparóval és drótkéfével letakarítandó. 2. A száraz, felesleges ágak levágandók, a sebhelyek Almolával bekenendők. 3. A fák Endával ághegytől tövig mosászerűen megpermetezendők. 4. Alfafáknál a gyökérnyak is megbontandó és a vértetves foltok ugy az ágakon, mint a törzsön és gyökérnyaknál Libexszel bekenendők. 5. A fák töve jól felásandó. 6. A fák törzsére az enyvygűrűk felteendők. 7. A lehullott falevelek összegereblyélendők és elégetendők. 8. A kerítések rendbehozandók a nyulak távoltartása céljából. — A gyümölcsfák beszerzése, ültetése és műtrágyázása tárgyában díjtalanul nyujt felvilágosítást, válaszbélyeg beküldése esetén, az Erdélyi Gazdasági Egylet Kertészeti Szakosztálya Kolozsvár, Attila-u. 10.

Öngyilkosság. Dan Demeter gyepmester, aki a mult szerdán egy talált ócska revolverrel mellbelötte magát, szombaton meghalt, dacára annak, hogy a közkörházba szállították, ahol megoperálták. Családja, több gyermeke volt, s tettét, állítólag, családi okok, talán az élet nehézségei miatt követte el.

Kulcsot találtak a Bethlen-utcában, rajta többhelyen megkötözött, fekete zsinorral. Tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei. A tg.-muregi kereskedelmi és iparkamara felhívja azon exportörök figyelmét, kik Magyarországra és Ausztriába árukat exportáltak és azok árát az ottani újabb korlátozó rendelkezések miatt meg nem kaphatták, hogy ezen szállításokból származó követeléseikre vonatkozó alábbi adatokat haladéktalanul jelentsék be a kamaránál: 1. a romániai hitelező cége és címe, 2. a magyar vagy osztrák címzett cége és címe, 3. a) a fizetendő összeg, a számlában feltüntetett valutában, b) a dec. 1-éig esedékes váltóknál, a váltó összege, 4. a) az összeg az azon magyar v. osztrák bank általi bonifikálásának napja, mellyel dolgozik a hitelező, b) azon magyar v. osztrák bank, mellyel dolgozik a hitelező, c) váltónál a teljesítési hely, 5. a követelés származásának kimutatása (áruk részletezése), 6. igazoló okmányok (számlamásolatok, kötlelvél, fuvarlevél, levelezés stb.) A közzölt adatokat a kamara azonnal megküldi az illető országok román követéségei kereskedelmi attaséjainak, hogy a kereskedelmi minisztérium és a Banca Naționala által kiküldött és ott tárgyaló bizottság által figyelembe vehetők és elrendezhetők legyenek. Tekintettel arra, hogy ezen bizottság a legközelebbi napokban megkezdí működését, a minisztérium arra utasította a kamarát, hogy e fenntebb felsorolt adatokat három nap alatt juttassa rendeltetése helyére, ezért az érdekelteknek mindeképp ajánlatos a bejelentések azonnali teljesítése. — A brassói X. kerületi iparfelügyelőség értesítése alapján közli a kamara, hogy f. évi december hó 19-én 11 órai kezdettel az iparfelügyelőség székhelyén (Braşov Str. Titu Maiorescu Nr. 7) gőzkazán fűtő, gőzgép- és robbanó motor-mechanikus vizsgák fognak tartatni. Azok, akik e vizsgán részt akarnak venni, felbélyegzett kérésüket adják be a brassói iparfelügyelőséghez. A kéréshez csatolandó a munkaadónak a községi előjáróság által láttaozott bizonyítványa a végzett gyakorlati működésről, erkölcsi és születési bizonyítványa. A kérések a vizsga napján is benyujthatók. A vizsgadíjak a következők: fűtői vizsga és mechanikus vizsga fűtői bizonyítvánnyal 250—250 leu, mechanikus vizsga fűtői bizonyítvány nélkül, valamint motormechanikus vizsga 400—400 leu. Mozdonyvezetői vizsgálatok nem tartatnak. — A pénzügyminisztérium közlése szerint, ezen minisztériumba kereskedők számára minden nap 12—13 óra között szabad bemenet engedélyeztetett. — Figyelmeztetnek a gabonakereskedők, hogy mindaddig ne exportáljanak Csehszlovákiába gabonaküldeményeket, mig nekik vagy a címzettnek nincs meg a beviteli engedélye, mert különben a határon való feltorlódás folytán anyagi károsodás érheti őket. — A posta vezérigazgatósága értesítése szerint Ausztria Romániával szembeni relációban felfüggesztette ideiglenesen a postautalványok kézbesítését. Utánvételes küldeményeknél semmiféle megszorítás nincs. — A f. évi október 20-án keit 3442 számu királyi Decretum rendelkezései szerint a romániai dió-exportörök szövetsége tagjainak dió és dióbél exportjára vámentesség, illetve vámkedvezmény adatik. Részletes felvilágosítás a kamaránál, vagy a vámhivatalnál nyerhető.

Figyelem!

Legjutányosabban, legszebben javítanak és ujra fényeznek

hó- és sárcipőket

Katona Béla gummivulkanizáló műhelyében. Ugyanott minden méretű autó- és bicikli-gummit felelősség mellett vulkanizálók. — Minden méretű ócska gummit a legmagasabb áron veszek. A SZABÓ KÁROLY-féle vendéglő udvarán, Kőkereszt-tér 1.

Állandóan szolid áruk mellett vásárolhat **harisnyát:**

női selyem, flor-, cérna-harisnyákat és sport zoknikat; férfi- és gyermek-zoknikat s más egyéb szükségleti cikkeket, kézimunka anyagokat stb. a „DORA“-áruházban **Cetatea-bank épületében, a nagy trafik mellett.** Araink I-a minőségben. Az áruk vetelkötelezettség nélkül megtekinthetők.

Kivételes olcsó árban: öltöny-szövetek kiváló, jó minőségben, divatszineken 120 leutól. Kész ruhák, kabátok, Trench-Coatok, ruhabársonyok, tennisz-flanellek, esőernyők, szőnyegek, kötött áruk! Saját érdekében győződjék meg mindenki olcsó áraitól. **Löbl L.**

x **Mozihírek.** Szombat este, vasárnap délután fél 6, este fél 9 óra: A 13 hős, vagy az utolsó század. A legszenzációsabb, hangos filmcsoda. A főszerepben Conrad Veidt, akinek neve már legelői ragyog a filmcsillagok között. Berlin, Bukarest, Bécs, Budapest világító reklámjai belerajzolják az est sötétjébe a Conrad Veidt nevét. Az utolsó század óriási sikert aratott és olyan tetszés mellett perreg mindenfelé, mint ahogy az idén egy filmje sem. Izgalmas mese tökéletes felvételek jellemzik ezt a háborús hangosfilmremeket. A legnagyobb hangos Ufa-sláger. Helyi árak 27—12 leu. Hétfőn, kedden nincs mozielőadás. Jönnek a hangos világlágerek: Pompadour márkinő. Hadzsi Murat, vagy a fehér ördög, Iván Mosjukinnal. Szerdán, csütörtökön egy szenzációs világláger.

AZURCRÉME,

szeplo, májfolt, pattanás, mitesszer ellen. Az arcot simává, üdvé, fiatalossá teszi. Egy tégely ára 40 leu. Egy darab

AZURSZAPPAN

ára 25 leu. Kapható: minden drogéria, gyóg- és illatszertárban.

Jonathán-almánk diadala.

Almafajtánk közül eddig, mint legjobb erdélyi gyümölcsöt, a batul almát ismertük. És pedig a zöld batult, mint kiváló ízű, főleg házi használatra termeltük, ennek másik fajtáját, fehér alapszíntű, pirossal ékesített fajtáját pedig inkább piaci eladásra szántuk. Idők teltével azonban mindkettő elfajzott, s ma nagyon kevés a jónak mondható, de annál több a gyöngé minőségű batul almánk. Pár évtized óta aztán előtérbe került a Jonathán-almánk. Nem is csoda, hiszen kiválóan finom íze, lédús zamatosága, korai használhatósága és csaknem az ujg valótartóssága, igéző szép, piros színe, kitűnő szállíthatósága, mindenképpen érdemesítik az első helyre. A világrészeken ezen kitűnő almája, nálunk, Erdély bérce, halmos helyein is a legszebben díszlik. A székelykeresztúri gazdasági kiállításon a Sz. Szakács Zoltán permetezett gyümölcsfáin termelt Jonathán-almák ugy nagyság, mint szépség és féregmentesség, hibátlanság tekintetében, az első helyet érdemelték ki, s azokat a kiállítást látogató közönség állandóan csodálta. Házi használatra tehát termeljünk még batul-almát, pénzszerzés céljára azonban már Jonathán-oltványokkal ültessük be kertjeinket, üres területeinket. A Jonathán-almát keresi ma elsősorban minden kereskedő, ugyszintén a fogyasztók nagy része is. Ára a mi piacunkon most 80—100 leu vékánként, míg a többi fajták ára 40—60 leu között váltakozik. Vessünk most ezen napokban sok vadalmamagot, hogy oltunk jövőre mentől több kereskedelmi almáfajtát, főleg Jonathán-almát.

x **Felszabadult kovácslegény** állást keres, mint segéd. Cim a kiadóban.

Rendkívül súlyos pénzbüntetést, 32 ezer leut, rótt ki a helybeli pénzügyigazgatóság Bakó Károly szombathelyi kiskereskedőre, azért, mert Bakó új napján, állítólag, egy fejjelentés szerint, egy pohár palinkát mért ki üzletében. Bakó felebbezése folytán a helybeli törvényszék a napokban ítélkezett ebben az ügyben és őt a súlyos pénzbüntetés alól fementette, mert a kihallgatott tanuk vallomásaival bizonyították taláta Bakónak azt az állítását, hogy ő a pohár palinkával az említett ünnepen nem pénzért, hanem ajándékban kínálta meg vendégét.

Bécsben végzett, oklveles zenetanár vezetője mellett olcsón végzheti zenetanulmányait a helybeli Irgalmas Nővérek zárdájában. Bővebb fevilágosítás a zárda előljáróságától kapható. Tekintettel arra, hogy egy éve, hogy nem kapják a nővérek fizetésüket, a szíves pártolást nagyon szépen kérik.

Ravasz fufanggal akart pénzhez jutni Bíró Mihály Ferenc Dénes, jelenleg 30 éves zetelaki lakos. Az 1928 évi június hó 8-án, magát Máthé Gábor kiskorúnak mondva, állított be az egyik helybeli ügyvédi irodába, s ott megbízást adott, hogy abból a pénzből, amelyet Máthé Gábor nevén az árvaszék kezel, részére 6976 leut felvegyenek. Az ügyvédek a megbízást csakugyan teljesítették, s a Máthé Gábor nevén valósággal kezelt pénzt Bírónak, költségszámlájuk levonása után, ki is fizették. A ravaszság azonban, mikor Máthé nagykorúvá vált s az összeg részére lett volna kifizetendő, kiderült, Bíró cselekedetét a törvényszék elé állították, ahol tegnap volt meg ügyében a tárgyalás. Miután a kárt Bíró már előbb megtérítette, ezt enyhítő körülménynek vették, és összesen 15 napi fogházra és 200 leu pénzbüntetésre ítélték.

Betörés miatt került a törvény kezére Vajda András 28 éves kolozsvári lakos, aki nemrég a parajdi postahivatalba tört be. A parajdi csendőrség fogta el, s a helybeli törvényszék fogházába szállította. Tettestársát is nyomozzák.

Ref. kórhas-sorsjegy, melylyel szerencsés esetben egymillió leus főnyereményt nyerhet, kapható a Könyvnyomda R.-T. üzletében. A kisorsolando nyeremények összege 3 millió 500 ezer leu. Egy sorsjegy ára 100 leu.

x **Victor-írógép,** jókarban, olcsón eladó. Megtekinthető Str. Pr. Nicolaea (Árpád-utca) 11 sz. alatt.

Erdély története, Jancsó Benedek nagyérdekesű könyve, melylyel mult számunkban részletesebben foglalkoztunk, kapható a Könyvnyomda R. T. üzletében. Ára 80 leu.

Szerkesztői üzenet.

Akik cikket, hírt, vagy hírdetést küldenek hozzánk, olyan célból, hogy az lapunkban megjelenjen, ezuttal is kérjük, hogy közleményeiket mindig lehetőleg csütörtökön estig sziveskedjenek hozzánk eljuttatni, még abban az esetben is, ha azok nem tulságosan terjedelmesek, míg a terjedelmesebbek beküldését már szerdára kérjük. Pénteken, reggel 9 óráig, már csak egészen rövid, pár soros közleményt fogadhatunk el úgy, hogy az a lapnak még aznap számában megjelenjen. A lap technikai előállítása teszi számunkra parancsoló kényszerűséggé, hogy ezekhez a feltételekhez ragaszkodjunk, mert ellenkező esetben a nyomdánál többletmunka és többletkiadás áll elő, s késedelmet szenved a lap megjelenése is, ami érdeke ellen van a közönségnek is. Közös érdeknek megfelelően is jár el tehát, aki ehhez a szíves kérésünkhöz megértéssel, pontosan alkalmazkodik.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R.-T. Odorheiu—Székelyudvarhely.

A legújabb divat

szerint készít olcsó áron öltönyöket, felöltőket és fasonokat: **Dobay szabósága.**

Figyelem!

Tanító Urak!

Még a mult iskolai évben megjelentek a KOVÁCSI PÁL-féle modern

Rajzfüzetek, Földrajzfüzetek és Rajzitanítási vezérfonal.

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vázlat szerű rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva. E valóban hézagpótló munkák szükségességét bizonyítja az első évben tapasztalt nagy érdeklődés, kereslet, valamint a tanítói szaktekintélyek elismerő nyilatkozata.

Minden tanító meggyőződhetik arról, hogy a füzetek bevezetésével a rajz- és földrajzitanítás a lehető legjobb eredménnyel a legkönnyebb módon elérhető.

Rajzfüzetek darabonként 8 leu. Földrajzfüzetek " 12 " Vezérfonal " 16 "

A felsorolt munkák városunkban a **Könyvnyomda R.-T.** könyvkereskedésében beszerezhetők.

Halló! Figyelem!

Abonánsokat olcsón felvesz

Barkóczy-étterem.

(Házhoz 5% kedvezmény.)

Papok, jegyzők, tanítók és kereskedelmi utazók régi és a legújabb találkozóhelye.

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

HULLADÉK-PAPÍR

nagyban 5 kilón felül)

10 leuért, kicsinyben

12 leuért kapható a

Könyvnyomda R.-T.

üzletében.

Árverési hirdemény.

A Filharmónikus Társaság tulajdonát képező összes ingóságok és pedig pianinó, nagybőgő, fuvós és egyéb hangszerek, felszerelések és nagy-menyiségű hangjegyek, (teljes zenekari, kamarazenei, partitúrák stb.) 1931 november hó 15 én, vasárnap délután 3 órakor a református dalkör próbahelyiségében (Piac-tér 25 sz.) megtartandó önkéntes nyilvános árverésen alacsony kikiáltási árak mellett eladatnak.

Az árverésen résztvevők kötelesek az árverés napján az általuk megígért összeg 10%-át bántapénz címén megfizetni, s ezen bántapénzt 1 hónap alatt a vételár felére kiegészíteni és további 1 hónap alatt a vételár másik felerészét is kiegyenlíteni a társaság képviselőiben eljáró dr. Filó Ferenc helybeli ügyvéd kezébe. — A megvásárolt ingóságok csakis a vételár teljes lefizetésekor vagy kellő biztosításakor vehetők birtokba.

Részletes feltételek a társaság jogi képviselőjének Árpád-utca 12 sz. alatti irodájában tekinthetők meg.

Odorheiu 1931 október 29-én.

Az Odorheiu Filharmónikus Társaság vezetősége.

Kiadó lakás.

A város főterétől 1300 méter távolságban egy 4 szobás kőház, kerttel és mindentféle melléképülettel kiadó.

Cim: a kiadóhivatalban.

2 szoba, konyha, kamra, fürdő- és előszoba pince és melléképületekből épült, kényelmes, új házat eladnám, esetleg egy kisebb elcserelném. Érdeklődőknek felvilágosítást ad: Szabó Gyula kárpitos, Odorheiu Piac-tér.

A templom fűtéséhez egy használt nagy kályhát keresünk. Értekezni lehet az uniótárius lelkésznel helyben.

Ha elegáns és szép **cipőt** akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Miért vásárol legjobban HIRSCH RUDOLF divatüzletében?

Mert ott mindentféle árut a legnagyobb választékban és olcsó árakon árusítanak. Erről könnyen meggyőződhetik. **Kérem kirakataimat megtekinteni!**